

Els investigadors de la UIB confirmen el primer focus de mosquit tigre a Mallorca

Els científics del Laboratori de Zoologia i del grup d'estudi de les Malalties Emergents han localitzat una població estable d'aquesta espècie exòtica invasora al municipi de Bunyola. Els experts de la UIB recomanen evitar que es deixin recipients on es pugui acumular aigua per evitar que el mosquit pugui reproduir-se

Palma. Setembre de 2012

Els investigadors de la Universitat de les Illes Balears han detectat per primera vegada la presència d'una població estable de mosquit tigre a Mallorca. L'equip de científics del Laboratori de Zoologia i del grup d'estudi de les Malalties Emergents del Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut (IUNICS, UIB-CAIB), ha confirmat l'existència al municipi de Bunyola d'exemplars adults actius i propers a possibles zones de cria d'aquesta espècie exòtica invasora. Els investigadors ja n'han informat les conselleries de Salut, Família i Benestar Social i d'Agricultura, Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.

Una espècie en expansió

El mosquit tigre (*Aedes albopictus*) és una espècie exòtica invasora originària del sud-est d'Àsia, que en les darreres dècades s'ha expandit més enllà del seu hàbitat natural i actualment es troba ja en més de 25 Estats d'arreu del món. El mosquit tigre es va detectar per primera vegada a l'Estat espanyol l'agost de 2004, a Catalunya. Els darrers anys la seva presència s'ha estès cap a Castelló, Alacant i Múrcia i, ara, també a Mallorca. Aquesta expansió s'ha vist afavorida pel transport global de mercaderies, principalment pneumàtics, però també de productes de jardineria i, possiblement, també pel transport de passatgers.

El mosquit fa uns 10 mm i se'l reconeix per les ratlles blanques al cap, el cos i les potes. En el seu medi natural, el mosquit tigre cria en les cavitats dels arbres, on s'acumula aigua estancada, si bé s'ha adaptat a les zones urbanes, on fa la posta en receptacles artificials en els quals s'acumulen petites quantitats d'aigua (gerros, canals, cubells, cossiols...). És un mosquit actiu en les hores diürnes, si bé la seva activitat màxima es concentra a trenc d'alba i en fer-se fosc.

Exemplar d'Aedes albopictus recollit pels investigadors de la Universitat a Bunyola. Fotos: UIB

El doctor Miquel Àngel Miranda, a la dreta, amb dos dels seus col·laboradors, Carlos Barceló i Margalida Miquel, a les instal·lacions del Laboratori de Zoologia a la UIB.

El mosquit tigre és una espècie amb una elevada capacitat de colonització que, una vegada establerta, és molt difícil d'eradicar, sobretot si es converteix en una plaga urbana. Resulta una espècie molt molesta per les picades que produeixen les femelles, que, com en el cas d'altres mosquits, poden provocar una reacció al·lèrgica severa en persones especialment sensibles.

Malgrat que aquesta espècie s'ha descrit com un vector transmissor de virus com el dengue o el Chikungunya, fins al moment encara no s'ha detectat cap tipus de transmissió de patògens d'importància a l'Estat espanyol. Així, el principal impacte d'aquesta espècie sobre la salut pública són les molèsties ocasionades per les picades.

Recomanacions

L'equip d'investigadors de la UIB responsable de la troballa destaca que l'actuació immediata de les autoritats competents i la conscienciació de la població són les eines indispensables per evitar la propagació del mosquit tigre a altres municipis. En aquest sentit, creuen necessari l'establiment d'una xarxa de detecció i seguiment de la població de l'insecte mitjançant trapes per a adults i d'ovoposició, a partir del focus que s'ha localitzat a Bunyola. A més, proposen realitzar una campanya de prospecció dels possibles llocs de cria i dur a terme una campanya de conscienciació entre la població per evitar que es deixin recipients on es pugui acumular aigua i tractar aquells en els quals es detecti la presència de larves de mosquit tigre. Els investigadors avisen que l'època de pluges de finals d'estiu i principis de la tardor pot afavorir la proliferació de llocs de cria per a aquesta espècie.

Col·laboració ciutadana

La detecció d'aquest focus de mosquit tigre, el primer que es localitza a les Illes Balears, ha estat possible gràcies a la col·laboració ciutadana. Una veïna de Bunyola va informar el passat divendres el doctor Miquel Àngel Miranda, investigador del Laboratori de Zoologia i membre del grup d'estudi de les Malalties Emergents, de la presència de mosquits inusuals a la zona. Els investigadors de la UIB, que des de l'any 2009 participen en un projecte del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat per detectar el mosquit tigre, es varen desplaçar fins al domicili per recollir els exemplars capturats. Una vegada al laboratori de la UIB, els científics han confirmat que la mostra es correspon a cinc exemplars femella del mosquit i que és indicativa de la presència a la zona d'un nombre suficient de mosquits per poder criar. Aquesta hipòtesi s'ha confirmat amb una segona visita a la zona, durant la qual els investigadors han detectat la presència de nombrosos adults actius i propers a possibles zones de cria.

Els membres del Laboratori de Zoologia de la UIB.

Laboratori de Zoologia

Membres

Dr. Miquel Àngel Miranda
Dr. Ricardo del Río
Dra. Clàudia Paredes
Sra. Margalida Miquel
Sr. Carlos Barceló
Sra. Miriam Monerris
Sra. Mar Leza
Sra. Ana González

Ubicació

Departament de Biologia
Edifici Guillem Colom Casanovas
Campus universitari
Cra. de Valldemossa, km 7.5, Palma